

Profilaktyka chorób nowotworowych – diagnostyka i rola lekarzy rodzinnych

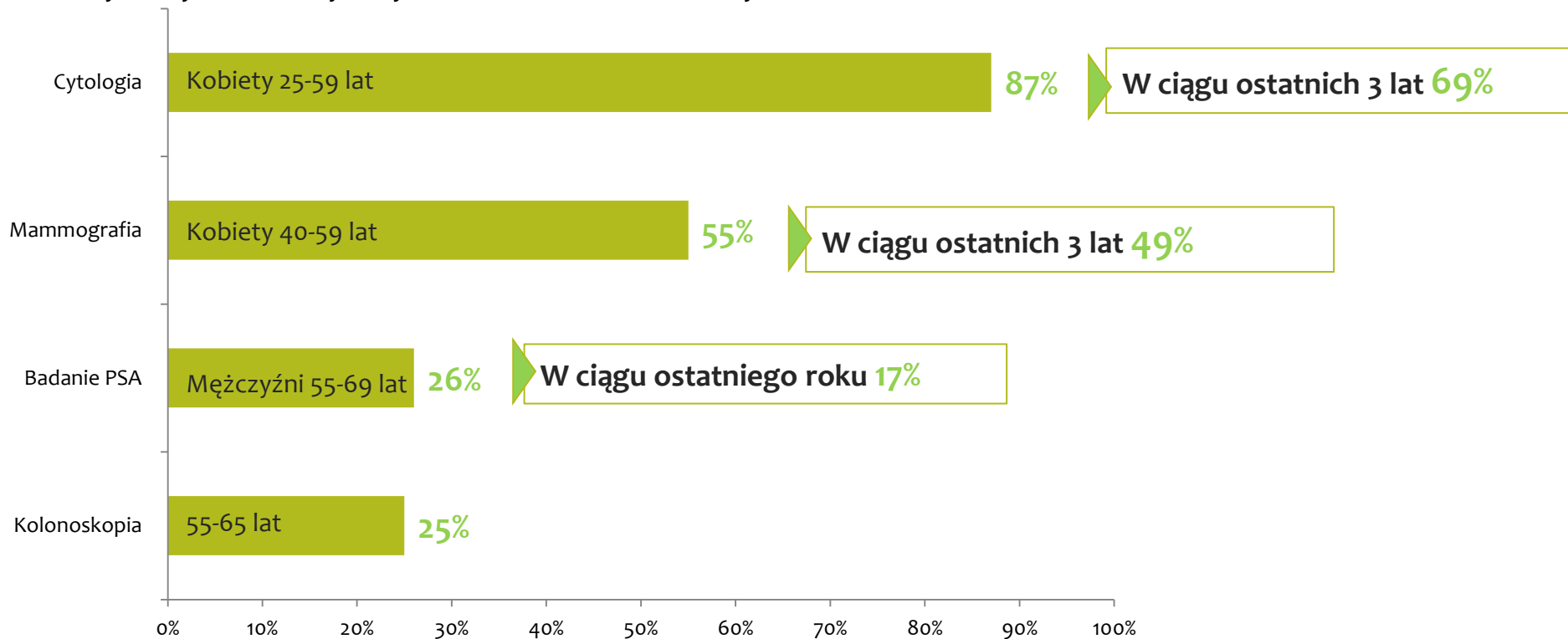
PREZENTACJA WYNIKÓW BADANIA

dla Fundacji Onkologia 2025

Badania diagnostyczne rekomendowane w ramach programów profilaktycznych

A1. Czy kiedykolwiek wykonywał/a Pan/i Pani któreś z tych badań?

Wśród badań diagnostycznych, zalecanych w ramach programów profilaktycznych określonym grupom wiekowym, najczęściej wykonywana była cytologia – w grupie kobiet 25-59 lat przynajmniej raz w życiu wykonało ją 87%. Mammografię wykonało 55% kobiet w wieku 40-59 lat, zaś badanie PSA 26% mężczyzn w wieku 55-69 lat. Kolonoskopię wykonało 25% badanych w wieku 55-65 lat.

Badanie PSA nie jest w Polsce realizowane w ramach powszechnych programów profilaktycznych.

Badanie diagnostyczne - cytologia

Kobiet w wieku 25-59 lat przynajmniej raz w życiu wykonało cytologię

N=277

87%

Kobiet w wieku 25-59 lat wykonało cytologię w ciągu ostatnich 3 lat

69%

A2. Kiedy robiła Pani to badanie?

- W ciągu ostatniego roku
- W ciągu ostatnich 3 lat
- W ciągu ostatnich 5 lat
- Dawniej niż 5 lat temu
- Nigdy

A3. Gdzie robiła Pani to badanie?

- Państwowo - nieodpłatnie na podstawie skierowania
- Prywatnie - w ramach dodatkowego ubezpieczenia lub abonamentu
- Prywatnie - zapłacił za nie
- W inny sposób

- ↓ 39% wyższe
- ↓ 44% 25-34 lata
- ↑ 73% 45-59 lat
- ↑ 77% zawodowe
- ↑ 85% podstawowe

- ↑ 20% 25-34 lata
- ↑ 20% wyższe
- ↓ 1% podstawowe
- ↓ 2% 45-59 lat
- ↓ 2% średnie

↑↓ Różnice istotne statystycznie względem TOTAL

Badanie diagnostyczne - mammografia

55%

Kobiet w wieku 40-59 lat przynajmniej raz w życiu wykonała mammografię

N=98

40-49 lat

50-59 lat

49%

Kobiet w wieku 40-59 lat wykonało mammografię w ciągu ostatnich 3 lat

A2. Kiedy robiła Pani to badanie?

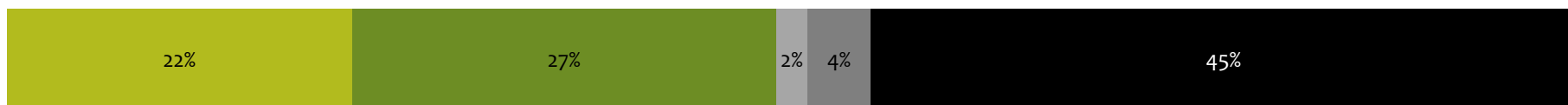
■ W ciągu ostatniego roku

■ W ciągu ostatnich 3 lat

■ W ciągu ostatnich 5 lat

■ Dawniej niż 5 lat temu

■ Nigdy

A3. Gdzie robiła Pani to badanie?

■ Państwowo - nieodpłatnie na podstawie skierowania

■ Prywatnie - zapłaciła za nie

■ Prywatnie - w ramach dodatkowego ubezpieczenia lub abonamentu

■ W inny sposób

Badanie diagnostyczne - kolonoskopia

25%

Osób w wieku 55-65 lat przynajmniej raz w życiu wykonało kolonoskopię

Uwaga – mała podstawa N=45

A2. Kiedy robił/a Pan/i to badanie?

■ W ciągu ostatniego roku

■ W ciągu ostatnich 3 lat

■ W ciągu ostatnich 5 lat

■ Dawniej niż 5 lat temu

■ Nigdy

A3. Gdzie robił/a Pan/i to badanie?

■ Państwowo - nieodpłatnie na podstawie skierowania

■ Prywatnie - zapłacił za nie

■ Prywatnie - w ramach dodatkowego ubezpieczenia lub abonamentu

■ W inny sposób

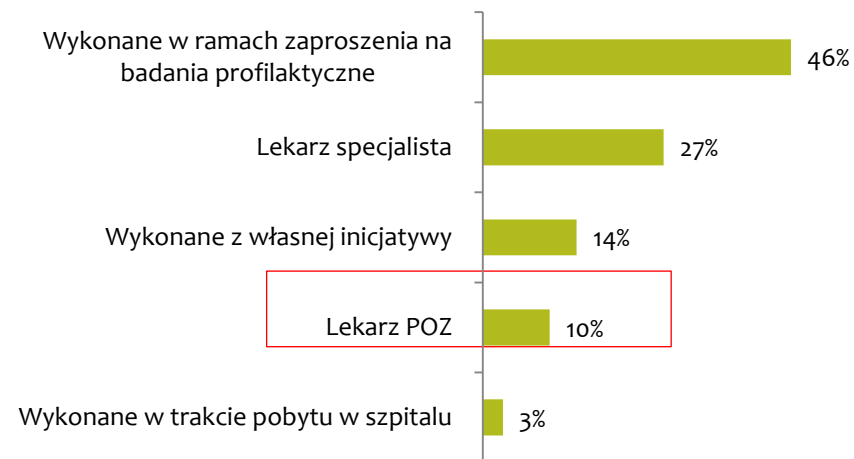

Kto skierował Panią/Pana na to badanie?

CYTOLOGIA

MAMMOGRAFIA

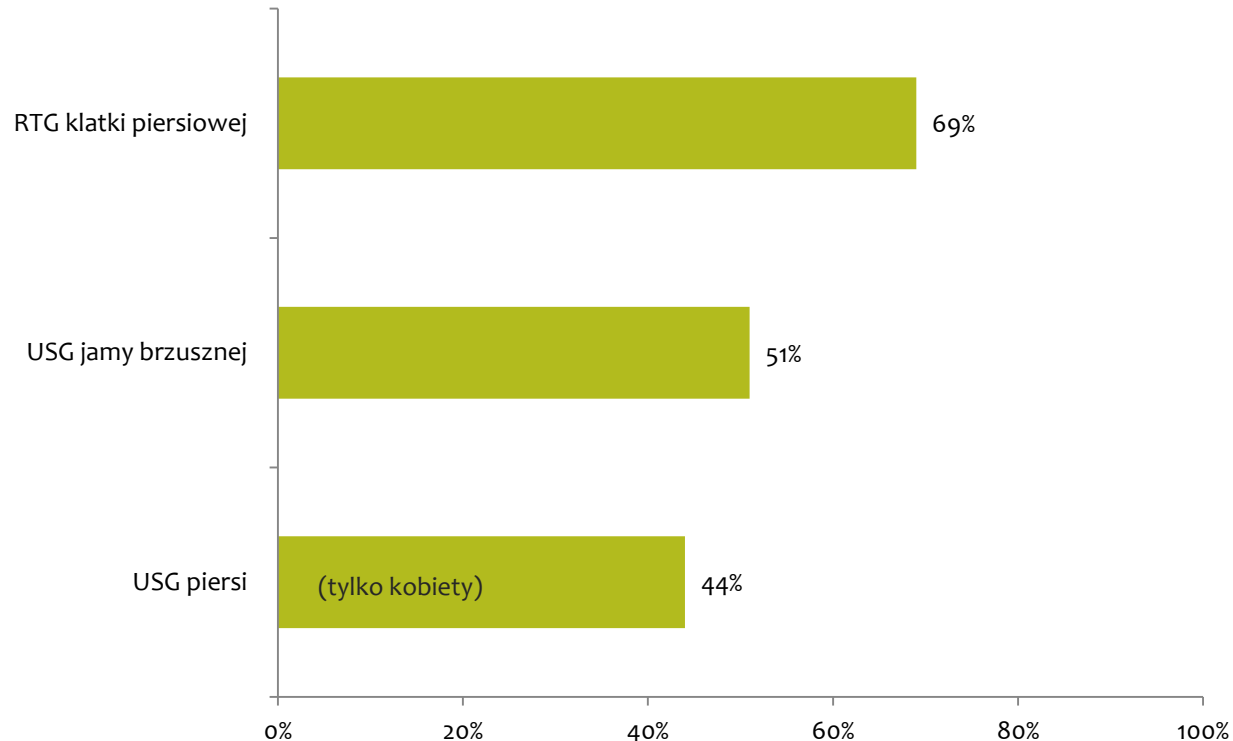

KOLONOSKOPIA

Badania podstawowe stosowane m.in. w diagnostyce chorób nowotworowych – zalecane wg oceny i podejrzeń lekarza

A1. Czy kiedykolwiek wykonywał/a Pan/i Pani któreś z tych badań?

Wśród badań podstawowych najczęściej wykonywane było RTG klatki piersiowej (69% ogółu badanych) i USG jamy brzusznej (51%). USG piersi wykonało 44% kobiet, objętych badaniem. 26% osób robiło kiedykolwiek USG tarczycy, zaś 13% wykonało badanie krwi pod kątem markerów nowotworowych.

Badanie podstawowe – RTG klatki piersiowej

69%

Osób wykonało kiedykolwiek RTG klatki piersiowej, w tym:

N=689

74%

64%

A2. Kiedy robił/a Pan/i to badanie?

- W ciągu ostatniego roku
- W ciągu ostatnich 3 lat
- W ciągu ostatnich 5 lat
- Dawniej niż 5 lat temu
- Nigdy

A3. Gdzie robił/a Pan/i to badanie?

- Państwowo - nieodpłatnie na podstawie skierowania
- Prywatnie - zapłacił za nie
- Prywatnie - w ramach dodatkowego ubezpieczenia lub abonamentu
- W inny sposób
- Nie pamiętam

- ↑ 98% podstawowe
- ↑ 83% pow. 60 lat
- ↕ 68% średnie
- ↓ 55% wyższe

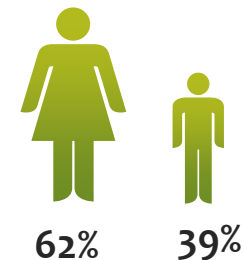
- ↑ 31% wyższe
- ↕ 25% średnie
- ↓ 3% podstawowe

↑ ↓ Różnice istotne statystycznie względem TOTAL

Badanie podstawowe – USG jamy brzusznej

51%

Osób objętych badaniem wykonało kiedykolwiek USG jamy brzusznej, w tym:

N=511

A2. Kiedy robił/a Pan/i to badanie?

- W ciągu ostatniego roku
- W ciągu ostatnich 3 lat
- W ciągu ostatnich 5 lat
- Dawniej niż 5 lat temu
- Nigdy

A3. Gdzie robił/a Pan/i to badanie?

- Państwowo - nieodpłatnie na podstawie skierowania
- Prywatnie - zapłacił za nie
- Prywatnie - w ramach dodatkowego ubezpieczenia lub abonamentu
- W inny sposób
- Nie pamiętam

↑ 98% podstawowe
 ↑ 83% pow. 60 lat
 ↓ 68% średnie
 ↓ 55% wyższe

↑ 31% wyższe
 ↓ 25% średnie
 ↓ 3% podstawowe

↑ ↓ Różnice istotne statystycznie względem ogółu osób, które wykonały to badanie

Badanie podstawowe - USG piersi

44%

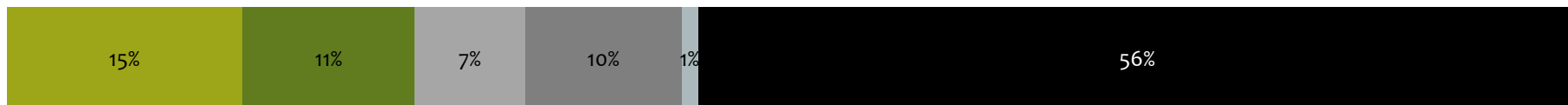
Kobiet przynajmniej raz w życiu wykonała USG piersi

N=229

A2. Kiedy robiła Pani to badanie?

■ W ciągu ostatniego roku
 ■ W ciągu ostatnich 3 lat
 ■ W ciągu ostatnich 5 lat
 ■ Dawniej niż 5 lat temu
 ■ Nie pamiętam
 ■ Nigdy

A3. Gdzie robiła Pani to badanie?

■ Państwowo - nieodpłatnie na podstawie skierowania
 ■ Prywatnie - zapłacił za nie
■ Prywatnie - w ramach dodatkowego ubezpieczenia lub abonamentu
 ■ W inny sposób
■ Nie pamiętam

↑ 83% zawodowe
 ↑ 82% powyżej 60 lat
 ↓ 40% wyższe
 ↓ 34% 25-34 lata

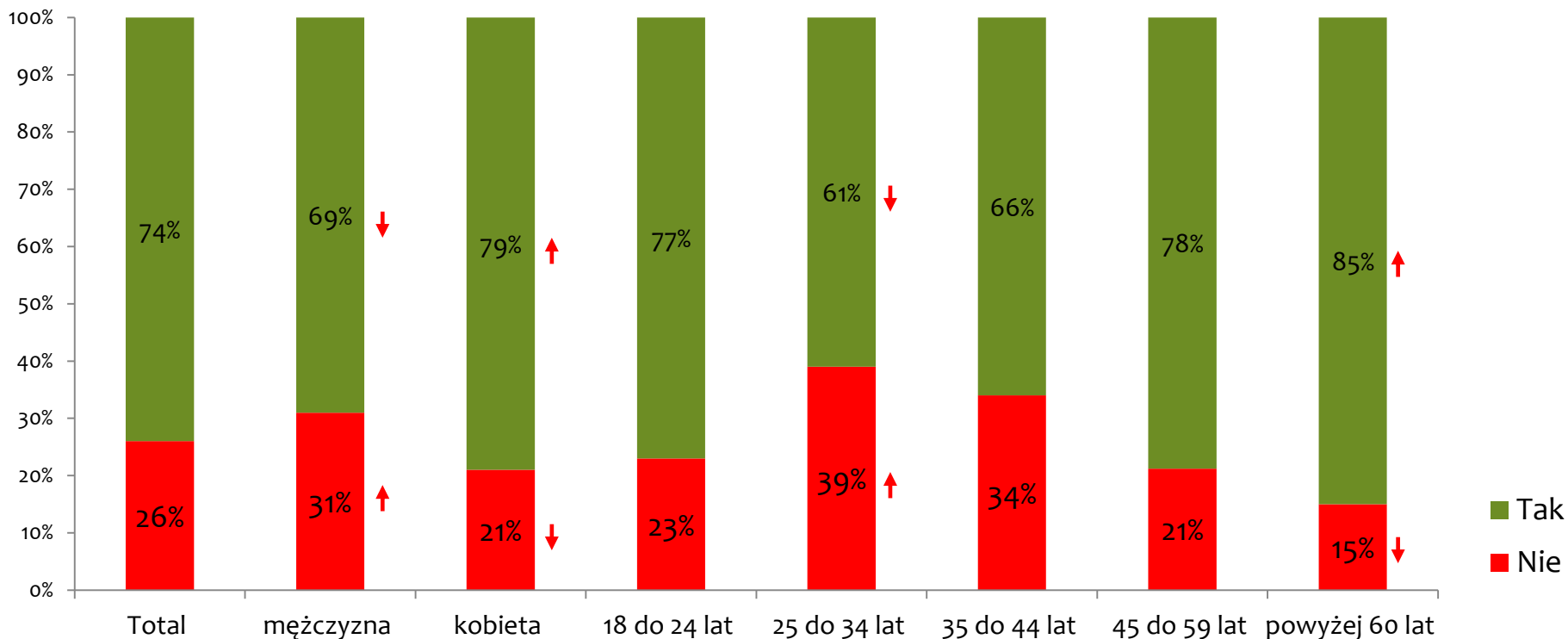
↑ 40% wyższe

↑ 29% 25-34 lata
 ↑ 19% wyższe

↑ ↓ Różnice istotne statystycznie względem kobiet, które wykonały to badanie

Wizyty u lekarza POZ w ciągu ostatniego roku

A7. Czy był/a Pan/ Pani z wizytą u lekarza pierwszego kontaktu w ciągu ostatniego roku?

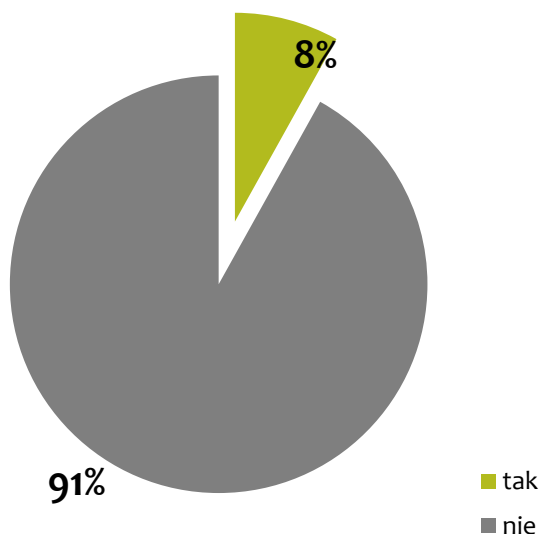
Pytania A8 – A12 zadawane były tylko osobom, które zadeklarowały, że były z wizytą u lekarza pierwszego kontaktu w ciągu ostatniego roku.

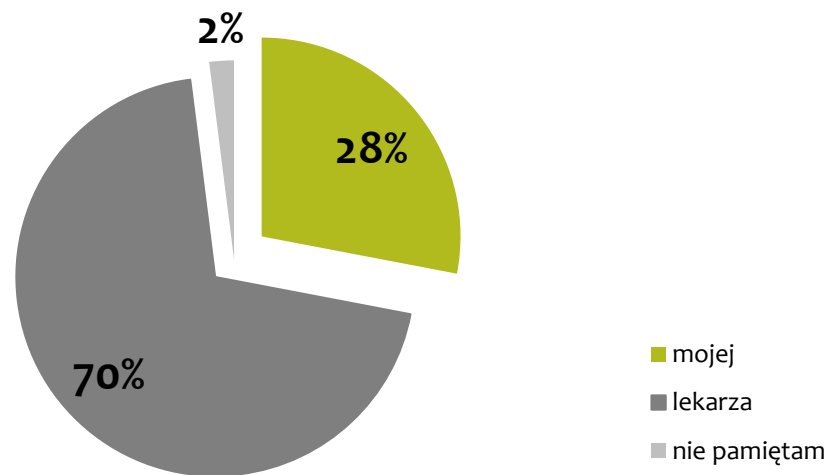
↑↓ Różnice istotne statystycznie względem TOTAL

Rola lekarza POZ w diagnostyce raka

A8. Czy podczas tej wizyty rozmawialiście Państwo o zapobieganiu chorobom nowotworowym?

A9. Z czyjej inicjatywy odbyła się rozmowa na temat chorób nowotworowych?

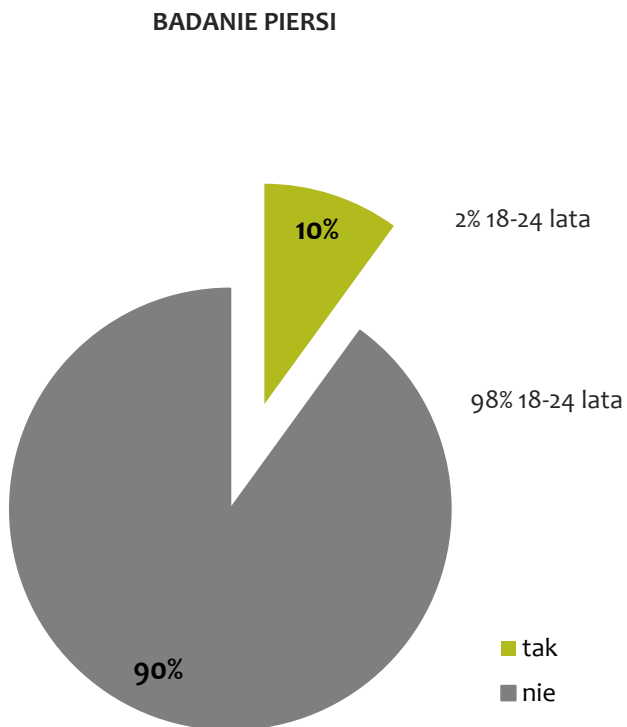
Podstawa: N= 742 , osoby, które w ciągu ostatniego roku były u lekarza POZ

6%

Jedynie podczas 6% wizyt lekarze POZ inicjowali rozmowę na temat zapobiegania chorobom nowotworowym

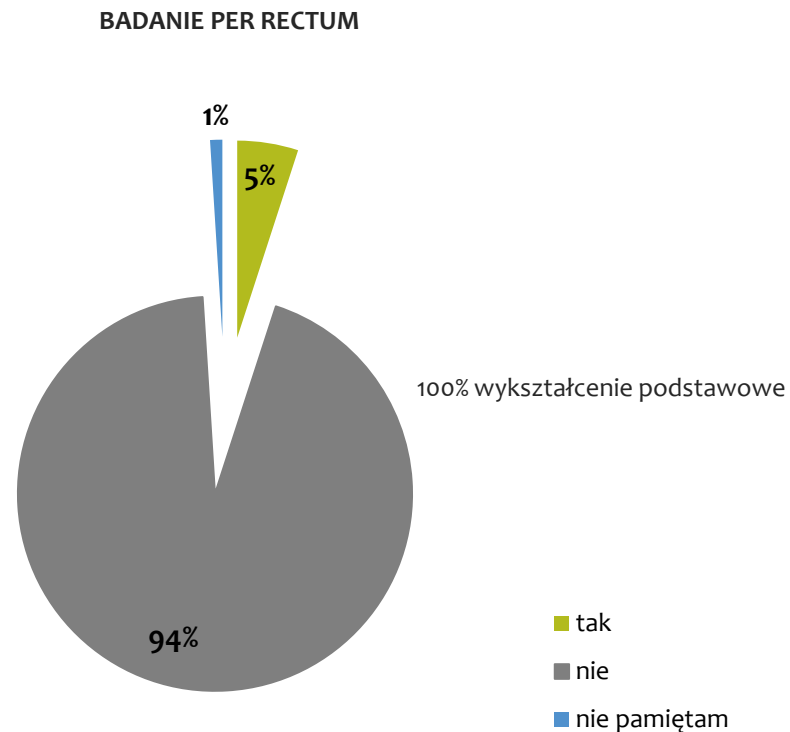
Badania proponowane przez lekarza POZ

A11A. Czy podczas tej wizyty lekarz zaproponował wykonanie badania piersi?

Podstawa: N= 416 , kobiety, które w ciągu ostatniego roku były u lekarza POZ

A11B. Czy podczas tej wizyty lekarz zaproponował wykonanie badania per rectum (przez odbyt)?

Podstawa: N= 152 , mężczyźni powyżej 50 roku życia, którzy w ciągu ostatniego roku byli u lekarza POZ

Cele badania

Głównym celem badania była diagnoza postaw Polaków wobec badań diagnostycznych realizowanych w ramach profilaktyki chorób nowotworowych, a także praktyki lekarzy rodzinnych w tym obszarze.

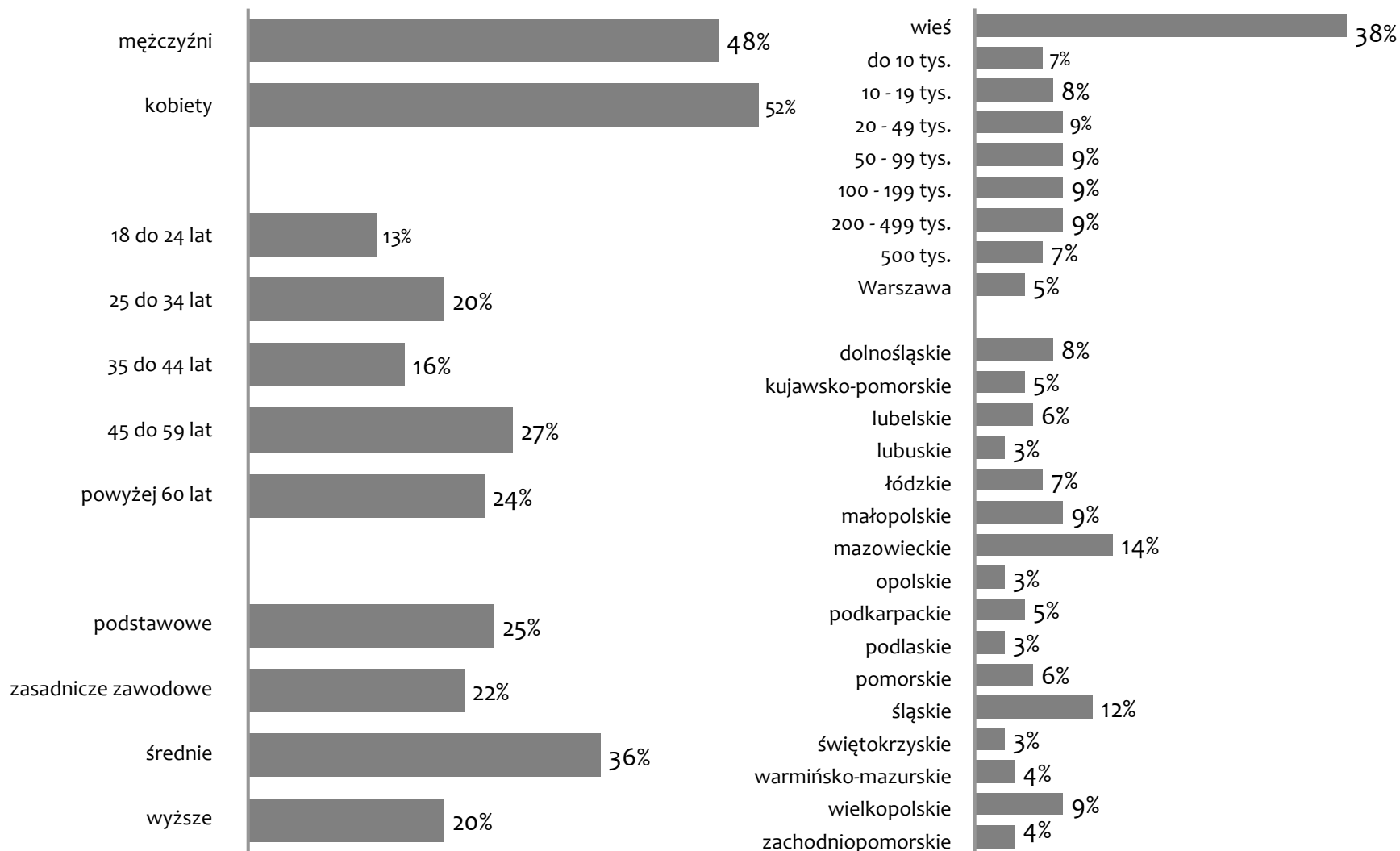
Cele szczegółowe badania dotyczyły:

- Poznania częstotliwości wykonywania badań profilaktycznych przez Polaków
- Identyfikacji obecnej roli lekarzy rodzinnych w diagnostyce chorób nowotworowych
- Porównania wyników między różnymi grupami społecznymi

Metodologia

JAK?	CATI (Computer Assisted Telephone Interview)
GDZIE?	Badanie ogólnopolskie.
KIEDY?	Realizacja badania: 13-17.11. 2014
ILE, KTO?	Badanie realizowane na reprezentatywnej próbie n= mieszkańców Polski (Maksymalny błąd statystyczny dla próby n=1001 pobranej z populacji N> 10 000 wynosi 3.1% - przy poziomie ufności 5%).
KONTROLA	Standardowa kontrola objęła 5% wywiadów i oparta była na odsłuchu online przeprowadzanych wywiadów, odsłuchu wywiadów z nagrań, jak również weryfikacji statystyk pracy konkretnego ankietera (liczby odmów, liczby sukcesów, tempa przedzwaniania bazy itp. w stosunku do średniej dla danego badania).

Rozkład cech populacyjnych badanych

Przygotowanie i opracowanie materiału:

Piotr Ciacek – piotr.ciacek@millwardbrown.com

Monika Kamińska – monika.kaminska@millwardbrown.com

Róża Dominiak – roza.dominiak@millwardbrown.com

ISO20252